

Gecikme İşlerde Cezasına Fiyat Farkı Uygulaması

Fiyat farkı uygulama esaslarının 6. maddesinde konu ile ilgili şöyle denilmektedir; “Sözleşme süresi bitmiş ve idarenin izni ile cezalı çalışılan işlerde, fiyat farkı hesaplanırken süre bitim tarihinde uygulanmakta olan (Pn) değeri ile cezalı çalışılan süredeki (Pn) değerinden düşük olanı esas alınır”.

Kendi kusurundan dolayı işi süresinde tamamlayamayan ve cezalı çalışmasına izin verilen yüklenicinin, fiyat farkı uygulamasında yukarıda da açıklandığı üzere idare lehine bir hesap yöntemi ortaya konulmuştur. Bu husus sözleşmede ve ihale dokümanında fiyat farkı verilmesi öngörülen işlere yönelik olup fiyat farkı öngörülmeyen bir işte cezalı çalışılması durumunda fiyat farkı hesaplanacağı şeklinde yorumlanamaz.

Fiyat farkı verilmesi öngörülen bir işte yüklenicinin gecikme cezasının birden fazla aylara yayılması ve bu aylarda ayrı ayrı hak ediş talebinde bulunması halinde, her hak ediş raporuna giren imalatların ait oldukları Pn değeri ile süre bitim tarihinde uygulanmakta olan Pn değeri karşılaştırılıp küçük olan endeksler üzerinden hesaplama yapılmalıdır.

Fiyat farkı ile ilgili uygulamada karşılaşılan bazı problemlerle ilgili Yüksek Fen Kurulu karar ve görüşleri aşağıda belirtilmiştir;

Karar Konusu : Görüş İstemi

Karar No : *****

Karar Tarihi : *****

I-GİRİŞ: ...Başkanlığı tarafından ihale edilerek yaptırılmakta olan "... Hizmet Binası Deprem Güçlendirme ve Genel Onarım İşi" ile ilgili görüş istemidir

II-KONU: İdaresinin ...sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek, *tarihinde anahtar teslim götürü bedel sözleşmeye bağlanan "... Hizmet Binası Deprem Güçlendirme ve Genel Onarım İşi'nde, gerek iş yerinin yükleniciye geç teslim edilmesi ve gerekse iş artışı nedeniyle yükleniciye süre uzatımı verildiği, iş yerinin geç teslimi nedeniyle verilen süreye tekabül eden kısımda yapılan imalata fiyat farkı verilmesinin idaresince uygun bulunduğu ancak iş artışı nedeniyle verilen süre uzatımına tekabül eden kısımda yapılan imalata ise fiyat farkı verilmesinin uygun görülmediği, bu hususta idaresi ile yüklenici arasında anlaşmazlık çıktığı belirtilerek, konu ile ilgili Kurulumuz görüşünün bildirilmesi talep edilmektedir.

III-İNCELEME: Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde Kurulumuzca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuş olup, sözleşme taraflarının uyumsuzluğa ilişkin görüş ve değerlendirmeleri aşağıda belirtildiği şekildedir.

Yüklenicinin görüş ve talebi; Yüklenicinin idaresine vermiş olduğu * tarihli dilekçesinde özetle, söz konusu işte %10 ilave iş artışına istinaden*takvim günü süre uzatımı verildiği, sözleşme, idari şartname ve yapım işleri genel şartnamesinde, iş artışına neden olan imalatların yeni birim fiyatının yüklenici ve idaresince birlikte tespit edilmesi gerektiğine dair hüküm bulunduğu, belirlenen bu birim fiyatın sözleşme yılı fiyatlarına dönüştürülerek, fiyat farkı uygulanmasının bu fiyatlara göre yapılması gerektiği, ayrıca sözleşme yılı fiyatlarının kullanılması durumunda, imalatın gerçekleştirildiği ay endeksine göre fiyat farkı hesaplanması gerektiğine,

İdaresin görüş ve talebi ise; İdarelerince yükleniciye yer

tesliminin ve blok tesliminin geç yapılması nedenleri ile verilen srelerde yapılan imalatlara fiyat farkı verilmesinin Başkanlıklarınca uygun görüldüğü, Ancak %10 iş artışına neden olan imalatların projeden kaynaklanan artış olarak değerlendirildiği ve taahhüdün yerine getirilmesine engel olarak görülmediği, dolayısıyla bu artıştan kaynaklana sebeplere verilen süre uzatımlarında yapılan imalatlara fiyat farkı verilmesinin uygun görülmediğine ilişkin bulunmaktadır.

Tarafların görüş ve talebi bu şekilde belirtildikten sonra konunun inceleme ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

İşe ait sözleşmenin, “Fiyat farkı verilmesi ve hesaplanması” şartları başlıklı 14 üncü maddesinde,

“14.2. Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak mucbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle iş bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, ilan/davet tarihinde yürürlükte bulunan fiyat farkı esasları uyarınca fiyat farkı ödenir...

İlan/Davet tarihinde yürürlükte bulunan fiyat farkı esaslarını belirleyen* tarihli ve *Kararıyla yürürlüğe konulan, ‘4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslar’ ın “Fiyat Farkı verilmesi öngörülmeyen işler” başlıklı 12 nci maddesinde; “İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işlerde, mucbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içerisinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu esaslara göre fiyat farkı verilebilir. Fiyat farkı hesabında temel indeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeks; güncel indeks ise hak ediş düzenleme tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeks ifade eder. Temel İndeks ve Güncel İndeks olarak ise, Başbakanlık Devlet

İstatistik Enstitüsü tarafından aylık yayımlanan *Toplam Eşya Fiyatları İndeks sayıları tablosunun (Genel) satırındaki sayıyı esas alır”.

“Uygulama esasları” başlıklı 7 nci maddesinin (h) fıkrasında; “Birim fiyat sözleşmelerde, sözleşmede birim fiyatı bulunmayan ve yapılması idarece istenen bir iş kalemi için işin devamı sırasında yeni birim fiyat yapılması halinde, bu fiyat, hazırladığı uygulama ayının rayiçlerine ve şartlarına göre tespit edilir. Belirlene bu yeni birim fiyatın uygulama ayı fiyat farkı katsayısına (P_n) bölünerek bulunan fiyatı, iş kaleminin miktarı ile çarpılır ve bulunan tutar hak edişteki sözleşme birim fiyatları ile yapılan işler sütununa dahil edilerek yeni iş kaleminin sözleşme bazında bedeli yükleniciye ödenir. Bu iş kalemine ait fiyat farkı ise, Uygulama ayının indeksleri üzerinden hesaplanarak bulunur”.

İşe ait sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işleri, iş eksilişi ve işin tasfiyesi” başlıklı 21 inci maddesinde;

(1) Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin;

1. a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,
2. b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10’una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen yapım işleri sözleşmelerinde ise %20’sine kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir”.

“İşin süresi ve süresinin uzatılması” başlıklı 29 uncu

maddesinin (5) inci paragrafında, “Öngörülmeyen durumlar nedeniyle bir iş artışını zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre yükleniciye verilir” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen tüm bu hususlar birlikte dikkate alındığında; Söz konusu işte, YİĞŞ’nin 21 inci maddesi hükümlerine göre bir iş artışı meydana gelmesi durumunda, yine aynı madde ve 29 uncu maddenin 5 inci paragrafı hükümlerine göre ilave süre verilmesi gerektiği konusu tereddüte mahal bir husus bulunmamaktadır.

Sözleşmenin 14 üncü maddesinde “Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak mucbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle iş bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, ilan/davet tarihinde yürürlükte bulunan fiyat farkı esasları uyarınca fiyat farkı ödenir” hükmü yer almakta olup, iş artışı nedeniyle süre uzatımı verilen kısımda yapılan imalatlara fiyat farkı verilmeyeceğine dair bir husus yer almamaktadır.

İşin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde uzatılan süre içerisinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemler ya da iş grupları için, fiyat farkı verilmesine ilişkin esasların 12 inci maddesi hükümlerine göre fiyat farkı verilebileceği değerlendirilmektedir.

IV-KARAR: Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre ‘...Hizmet Binası Deprem Güçlendirme ve Genel Onarım İşİ’nde; İşin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içerisinde ve bu süreye revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri yada iş grupları için, fiyat farkı verilmesine ilişkin esasların 12’nci maddesi hükümlerine göre fiyat farkı verilebileceğine, *Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ıncı maddesinin birinci fıkrasının a bendine istinaden, * tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.